

WYMAGANIA EDUKACYJNE I SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW RELIGIA

I. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej i wynikających z realizowanego w danym oddziale programu nauczania.
2. Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z religii, określonych w podstawie programowej i wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania, o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych oraz o warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.
3. Nauczyciel indywidualizuje pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych i dostosowuje wymagania edukacyjne odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
4. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii oraz ustaleniu śródrocznej oceny klasyfikacyjnej z tych zajęć. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się w terminie określonym w statucie szkoły. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznej oceny klasyfikacyjnych z tych zajęć.
5. Ocenie nie podlegają praktyki religijne.
6. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z religii ustala się w stopniach według następującej skali:

6	ocena celująca
5	ocena bardzo dobra
4	ocena dobra
3	ocena dostateczna
2	ocena dopuszczająca
1	ocena niedostateczna

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści nauczania ustalonych w podstawie programowej, które są konieczne;
- nie zna podstawowych pojęć religijnych;
- nie udziela odpowiedzi na najprostsze pytania, pomimo pomocy nauczyciela;
- nie angażuje się w pracę na lekcji;
- nie współdziała w zespole i grupie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował treści nauczania ustalone w podstawie programowej, które są konieczne (tj. łatwe, najistotniejsze oraz najbardziej użyteczne) aby mógł kontynuować naukę, tzn.:

- zna najbardziej podstawowe pojęcia religijne;
- sporadycznie angażuje się w pracę na lekcji;
- przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na najprostsze pytania;
- współdziała w zespole i grupie, angażując się w wykonywanie zadań wyznaczonych przez nauczyciela.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował treści nauczania ustalone w podstawie programowej oraz wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności do rozwiązywania typowych problemów z niewielkim dostępem do informacji, tzn.:

- zna i rozumie podstawowe pojęcia religijne;
- udziela odpowiedzi na pytania nauczyciela;
- sporadycznie angażuje się w pracę na lekcji;
- współdziała w zespole i grupie, angażując się w wykonywanie zadań wyznaczonych przez nauczyciela.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował treści nauczania ustalone w podstawie programowej oraz wykorzystuje posiadane wiadomości podczas samodzielnego rozwiązywania problemów natury religijnej i moralnej, tzn.:

- wykazuje się znajomością i rozumieniem wielu pojęć religijnych;
- sprawnie, ale nie zawsze precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią religijną w wymiarze teoretycznym i praktycznym;
- logicznie rozumuje, przy czym nie zawsze wybiera najprostszy sposób rozwiązywania postawionego przez nauczyciela problemu;
- przy rozwiązywaniu problemu nie uwzględnia wszystkich jego aspektów;
- samodzielnie udziela odpowiedzi, jednak nie wyczerpuje poruszanego zagadnienia;
- angażuje się w pracę na lekcji;
- współdziała w zespole i grupie, angażując się w wykonywanie zadań.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował treści nauczania ustalone w podstawie programowej oraz:

- wykazuje się znajomością i rozumieniem wielu pojęć religijnych;

- sprawnie i precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią w wymiarze teoretycznym i praktycznym;
- w poruszanych tematach dostrzega związki między faktami, potrafi wyciągnąć wnioski, dokonać całościowej oceny poruszanego zagadnienia;
- jasno i logicznie rozumuje – rzadko popełnia błędy;
- rozwiązuje problemy w sposób samodzielny i twórczy;
- angażuje się w pracę na lekcji;
- chętnie współdziała w zespole i grupie, sam wychodzi z inicjatywą.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia kryteria na stopień bardzo dobry. A ponadto spełnia co najmniej jedno z poniższych warunków:

- wykazuje szczególne zainteresowania teologiczne, z zakresu prawa kanonicznego i zagadnień etycznych;
- samodzielnie formułuje problemy, jest dociekliwy i konsekwentnie dąży do rozwiązania problemu;
- wykazuje się wiadomościami i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania w danej klasie;
- samodzielnie formułuje wskazania dla rozwiązywania problemów życiowych w świetle Pisma Świętego, Katechizmu Kościoła Katolickiego, dokumentów Kościoła;
- pilność, systematyczność i aktywność na zajęciach lekcyjnych nie budzi żadnych zastrzeżeń;
- wyczerpująco wypowiada się na temat poruszanych zagadnień;
- lub osiąga sukcesy w olimpiadach, konkursach wiedzy religijnej.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia i kryteria oceniania

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

1. Pisemne prace kontrolne (sprawdzian, praca klasowa), obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela do dwóch tygodni.
2. Krótkie pisemne prace kontrolne zwane kartkówkami, obejmujące nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy.

Pisemne prace kontrolne są do wglądu uczniów i rodziców. Nauczyciel ma prawo do niepodawania terminu prac kontrolnych jeśli uczniowie dezorganizują proces oceny osiągnięć przez absencję, ucieczki z lekcji itp.

3. Odpowiedzi ustne pod względem rzeczowości, stosowania języka religijnego, umiejętności rozwiązywania problemów moralnych w świetle Pisma Świętego, Katechizmu Kościoła Katolickiego, dokumentów Kościoła.
4. Praca ucznia na zajęciach (praca z tekstem, praca w grupach, praca indywidualna).
5. Dodatkowa aktywność: plakaty, prace plastyczne, prezentacje, projekty, pomoce katechetyczne.
6. Zaangażowanie ucznia w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, zaangażowanie w przygotowanie wystaw szkolnych, współpraca ze wspólnotą parafialną, lub udział w konkursach i turniejach wiedzy religijnej.

Uczeń w uzasadnionych przypadkach może zgłosić, że jest nieprzygotowany do lekcji na zasadach ustalonych z nauczycielem na pierwszej lekcji.

III. Ustalanie ocen bieżących, śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

A. Zasady ogólne

1. Ustalenie ocen bieżących, śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z religii dokonuje się na podstawie:
  - zaangażowania ucznia w pracę na lekcji;
  - osiągnięć ucznia, włożonej przez niego pracy, a także postępu (brak postępu lub regresji) jakiego dokonał w danym okresie;
  - przystępowania do pisemnych prac kontrolnych w terminach wyznaczonych przez nauczyciela;
  - systematyczności w nauce;
  - ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia do dnia klasyfikacji.

B. Oceny bieżące

1. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
2. W każdym okresie nauczyciel jest zobowiązany do systematycznego oceniania i ustalenia co najmniej trzech ocen bieżących, ze zróżnicowanych form kontroli.
3. Dopuszcza się stosowanie następujących wpisów w elektronicznym dzienniku lekcyjnym:
  - np – uczeń nieprzygotowany do lekcji;

- 0 – uczeń nieobecny na sprawdzianie, kartkówce lub innej formie sprawdzania wiedzy lub umiejętności;
  - bz– brak zadania domowego.
4. Uczeń ma obowiązek przystąpienia do sprawdzianu, kartkówki i każdej innej formy sprawdzenia wiadomości i umiejętności wyznaczonej przez nauczyciela w danej klasie.
  5. Uczeń nieobecny na wyznaczonej przez nauczyciela formie sprawdzenia wiadomości i umiejętności z powodu choroby lub innego zdarzenia losowego. Wpis „0” oznacza nieobecność ucznia na wyznaczonej formie sprawdzania wiadomości i umiejętności. Po przystąpieniu do napisania zaległej pracy wpis „0” zostaje zastąpiony uzyskaną przez ucznia oceną.
  6. W przypadku zbyt częstego lub notorycznego opuszczania przez ucznia danych zajęć edukacyjnych (z wyjątkiem nieobecności spowodowanych chorobą bądź zdarzeniami losowymi) nauczyciel ma prawo przeprowadzić sprawdzian frekwencyjny przed wystawieniem oceny śródrocznej lub rocznej, obejmujący zrealizowany materiał z semestru, w którym frekwencja ucznia wynosiła poniżej 75%. W przypadku nieobecności na sprawdzianie frekwencyjnym w wyznaczonym terminie, uczeń ma obowiązek przystąpić do niego na najbliższej lekcji, na której jest obecny.
  7. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach, poprawianie ocen z religii może odbywać się bezpośrednio przed wystawieniem oceny śródrocznej lub rocznej. Uczeń przystępuje do poprawy na zasadach i w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
  8. Zasady zgłaszania nieprzygotowań do lekcji przez uczniów ustala nauczyciel prowadzący na pierwszych zajęciach w danym roku szkolnym. Sytuacje wyjątkowe, np. długotrwała nieobecność spowodowana chorobą lub inną wyjątkową sytuacją dają możliwość indywidualnego potraktowania.
  9. Niesamodzielna praca ucznia podczas jakiegokolwiek formy sprawdzania wiedzy i umiejętności skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej bez możliwości poprawy.

C. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne

1. Ustalenie ocen klasyfikacyjnych przeprowadza się na podstawie ocen bieżących .
2. Przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej przyjmuje się następujące zasady:
  - Ocena nie będzie miała charakteru średniej arytmetycznej ocen cząstkowych; znaczący wpływ mają przede wszystkim oceny uzyskane (w semestrze lub w ciągu całego roku szkolnego) z prac kontrolnych, dłuższych wypowiedzi, referatów, pracy na lekcji.
  - Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślnie ukończy co najmniej etap okręgowy (diecezjalny), będzie mógł uzyskać wyższą ocenę roczną.
3. Nieklasyfikowanie ucznia z religii lub niedostateczna ocena roczna nie mają wpływu na promocję do klasy programowo wyższej ani ukończenia szkoły.

IV. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

1. Propozycja oceny rocznej jest konsekwencją ocen uzyskanych przez ucznia z prac kontrolnych, kartkówek, odpowiedzi ustnych, pracy na lekcji oraz innych form aktywności podlegających ocenie w trakcie trwania roku szkolnego. W przypadku oceny rocznej nauczyciel bierze również pod uwagę ocenę za pierwszy semestr.
2. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej ustala nauczyciel, który rozpatruje sprawę każdego ucznia indywidualnie w zależności od jego ocen bieżących, systematycznego zaangażowania i aktywności na zajęciach lub w parafii.
3. Warunkiem uzyskania wyższej oceny niż przewidywana jest zrealizowanie zadań ustalonych z nauczycielem, po uprzedniej analizie efektów pracy ucznia w danym semestrze lub roku szkolnym.

V. Wystawianie oceny uczniowi, który wznowił uczestnictwo w zajęciach religii

W przypadku, gdy uczeń pragnie rozpocząć naukę religii w klasie wyższej, podczas gdy nie uczestniczył w zajęciach edukacyjnych z religii w klasie niższej, uzgadnia z nauczycielem tryb i zakres materiału programowego do zaliczenia oraz jego termin i formę.

VI. Egzamin klasyfikacyjny

1. Uczeń może być nieklasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w okresie, za który prowadzona jest klasyfikacja. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.
2. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany” albo „nieklasyfikowana”.
3. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej. Obie części egzaminu punktowane są oddzielnie. Nauczyciel ustala progi punktowe na poszczególne oceny. Aby otrzymać ocenę pozytywną, należy uzyskać minimum 40% możliwej do zdobycia sumy punktów z obu części egzaminu.
4. Zadania podczas egzaminu klasyfikacyjnego z religii uwzględniają zrealizowany program nauczania w danej klasie w semestrze, w którym uczeń został niesklasyfikowany.